

Vårutflykt 2016

I skönt resväder, lördagen den 21 maj kl. 08:30, startade bussen från Gustav Adolfs församlingshem, med ett förväntansfullt sällskap med Vasasyskon ombord. Leine och Rune hade som vanligt arrangerat resans innehåll. Denna gång gick färden på den underbara kulturvägen genom delar av Västergötland. Vi fick uppleva olika tidsepoker från stenålder till nutid med fornminnen i form av gånggrifter, gravfält och många olika spännande lämningar efter de människor, som bott där före oss.

Guiden för dagen, Sigbritt Wilhelmsson från Trädet, mötte oss vid Timmele kyrka. Där har man byggt upp Timmele kyrkby i miniatyr, skala 1:10. Modellen visar hur byn såg ut omkring 1880, före det "laga skiftet". Detta var början på vår fantastiska resa genom Ätradalen till Åsle tå utanför Falköping. Vi passerade de berömda hålvägarna i Timmele, som är de bäst bevarade i vårt land, när vi reste den mysiga "gamla vägen" till Dalum.

Turen gick vidare förbi Dalums kyrka, en mycket vacker byggnad från 1100-talet, influerad av byggnadskonst från både Skara och Lunds respektive domkyrkor, till Blidsberg där vi åkte förbi Basta kvarn. Förutom lanthandel och bensinstation har Basta kvarn vid Ätran numera blivit ett populärt sommarkafé med vindlande promenadstigar runt det porlande vattenfallet och kvarndammen med sina stora fiskar.

Under resan genom Trädets samhälle med den gamla Kronogården, berättade vår entusiasmerande guide den fängslande sägnen om den mycket gamla staden Älver. Staden hade sin blomstringstid mellan 600-800 e.Kr.

I Åsarp stannade vi till och från bussen kunde vi se den originella Olsbrostenen, som är berömd för sina praktfulla Vikingaristningar, vilka avbildar fyrfota djur. Det "stora djuret" var en kungasymbol i Danmark och bilden kan ha anknytning till kejsartronen i Konstantinopel, vikingarnas Miklagård. Olsbrostenen är den enda runstenen i Sverige där Estland omnämns – en unik aspekt.

Vi fortsatte till Alvareds bro där vi promenerade och fick höra brons spännande historia av Sigbritt. Bron, som är från tidigt 1600-tal, var från början en träbro över det gamla vadstället vid Ätran, som då var bredare än idag. Bron byggdes om år 1766 – enligt kunglig förordning – till en stenvalvsbro med fyra stickbågsvalv. Bron har därefter en dramatisk historia med många skador, reparationer och översvämningar. Bron togs ur bruk på 1920-talet. *(Arkeologisk kommentar: Bron togs ur bruk för att man trodde att den på så sätt bättre skulle kunna bevaras för eftervärlden. Sanningen är att den skulle ha bevarats bättre om den används; den "behöver" det tryck mot konstruktionen som skapas då den används).*

Vi reste sedan vidare förbi Ekehagens forntidsby. Vid Kinnarp vändes kosan mot Vårkumla, som ligger mellan Kinnarp och Vartofta. Vi åkte förbi Vårkumlas vackra kyrka och tvillinggånggrifterna, som är de största i Falbygden. En tvillinggånggrift kan vara utformad på olika sätt, men är alltid symmetrisk i sig själv eller vid "spegling" av en motsvarande gånggrift "mitt emot". Gånggrifternas stora takstenar har imponerande dimensioner och har sannolikt fraktats lång väg. Fantasin sätts verkligen igång vid åsynen av dessa mästerliga "byggnadsverk".

Färden gick sedan genom ett vårligt, fagert och naturskönt jordbrukslandskap där vi passerade Ålleberg på östra sidan. Ålleberg är känt för sin segelflygverksamhet och sitt segelflygmuseum.

Vi passerade väg 47 och reste genom Karleby, det urgamla landskapet med lämningar från tidigare verksamheter såsom kalkbrytning, boskapsskötsel och jordbruk. Idag har dessa blivit ljuvt blommande orkidékärr, unika sumpskogar och hedmarker. Karleby har varit bebott sedan stenåldern och är en av Sveriges äldsta så kallade radbyar. Begreppet innebär att samtliga byns hus ligger längs med den enda (huvud-)gatan, antingen på ena sidan om gatan eller på båda sidorna. Utanför denna "huvudgata" finns ingen bebyggelse utan endast odlad åker och/eller betesmark. Arkeologiska fynd i form av benmaterial, talar för att det på stenåldern förmodligen skedde ett mord i Karleby. Utredning pågår...

Så var vi framme vid Åsle tå, slutmålet för utflykten, där vi fick gott förmiddagskaffe. Sigbritt berättade mycket livfullt om livet på denna plats under 1700- och 1800-talen. Hon guidade oss genom den pittoreska Tågatan, som är kantad av intressanta gamla hus, där människor levt och arbetat samt efterlämnat både roliga, glada och tragiska minnen.

Under återfärden mot Timmele, åkte vi förbi Mularps kyrka, som är från 1100-talet. Vi följde naturreservatet Smula Ås, som är en kilometerlång rullstensås och körde sedan över bron vid "Skrålen" som är namnet på den kanal som grävdes i slutet av 1800-talet och som förkortade Ätran med 9 km. Genom arbetet med kanalen, kunde också många våtmarker torrläggas – på gott och ont.

Sigbritt lämnade oss i Timmele och under den fortsatta busstrippen mot Ågård, fick vi en stund att begrunda och reflektera över alla dagens händelser, den intressanta informationen och guidningen, som vår Sigbritt gett oss.

Väl framme på den fina Ågård, där enligt traditionen "våravslutningen" numera hålls vartannat år, gick vår roliga poängpromenad av stapeln. Frågorna handlade som vanligt om Amerika, gissningarna på svaren var många och resultatet därmed skiftande. Vi fick många glada skratt!

Vi åt med god aptit den helstekta grisen med alla goda tillbehör under skratt och prat i goda vänners lag. Mätta och nöjda deltog vi sedan i den finurliga musik-quizen under gott samarbete. Det sedvanliga lotteriet utföll till belåtenhet, speciellt för dem som vann förstås.

Klockan 20:00 återvände bussen till Ågård för att hämta upp oss och köra oss tillbaka till Borås.

Vi tackade varmt och hjärtligt Ågårdsfolket, "fotografen" Charlotte Börjesson som dokumenterade resan, Leine och Rune samt dem som på olika sätt bidragit till en fantastiskt trevlig och välorganiserad vårutflykt med alla tillhörande underbara arrangemang!

FLH Lilian Ewe-Ericson